

Besluit

Besluit ter beoordeling en goedkeuring van het verslag analyse flexibiliteitsbehoeften

Ons kenmerk : ACM/UIT/1122333
Zaaknummer : ACM/26/203072
Datum : **12 oktober 2026**

**Besluit van de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 19 *sexies*, eerste lid, van
Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de
interne markt voor elektriciteit**

1. Samenvatting

In de energietransitie is er voor het elektriciteitssysteem een forse groei van flexibel vermogen nodig. Onder andere om mee te bewegen met de volatiliteit van duurzame opwek, en om netcongestie tegen te gaan. Systeembeheerders hebben afgelopen jaar gewerkt aan een verslag, het Flexibility Needs Assessment (hierna ook: FNA), dat inzicht geeft in die flexibiliteitsbehoeften. Met dat inzicht kunnen beleidsmakers nieuw beleid ontwikkelen, zoals een nationale flexibiliteitsdoelstelling en ondersteuningsregelingen voor niet-fossiele flexibiliteit. Ook kan het FNA inzicht geven aan marktpartijen over waar en wanneer zij kunnen investeren in flexibiliteit.

Voor de uitvoering van het FNA hebben de systeembeheerders gebruik gemaakt van enkele aannames en een scenario om de toekomstige te verwachten flexibiliteitsbehoeften voor de jaren 2030 en 2035 in kaart te brengen. Het gebruikte scenario sluit aan bij de meest recente verwachtingen en ontwikkelingen richting 2030 en 2035. In het FNA wordt geconcludeerd dat de in het gebruikte scenario aangenomen hoeveelheden flexibiliteit voldoende zijn om in 2030 en 2035 hernieuwbare energie in te passen¹, de uurlijkse tekorten en overschotten te overbruggen en voorspelfouten van opwek te absorberen. In het scenario wordt een forse groei van flexibiliteit (met name batterijen) en in beperktere mate een groei van vraagrespons aangenomen. Deze in het scenario veronderstelde flexibiliteit wordt in het FNA gezien als gedekte flexibiliteitsbehoeften. Deze veronderstelde flexibiliteit is momenteel nog niet in die omvang in het systeem aanwezig. Het is onzeker of de in het scenario veronderstelde groei zich ook in die mate in de praktijk zal ontwikkelen. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) ziet dan ook noodzaak voor nieuwe investeringen, nieuw beleid, en het wegnemen van drempels om de groei van deze flexibiliteit en vraagrespons te bewerkstelligen.

Uit het FNA volgt dat er veel flexibiliteit nodig is voor het tegengaan van netcongestie. Het leeuwendeel van die behoeften ziet op de 220/380 kV-netten van TenneT. Richting 2035 laat het FNA zien dat de behoeften afnemen door de geplande netuitbreidingen van systeembeheerders.

In elke lidstaat van de Europese Unie moet dit verslag worden gemaakt. In Nederland is de transmissiesysteembeheerder TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) belast met deze taak. De ACM toetst het verslag en keurt het goed of wijzigt het.

TenneT heeft het verslag ter goedkeuring ingediend op 24 juli 2026. De ACM heeft getoetst of het verslag voldoet aan artikel 19 sexies van de Verordening (EU) 2019/943 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de interne markt voor elektriciteit (hierna: de Verordening) en is uitgevoerd op basis van de juiste methode. De ACM kwam tot de conclusie dat het verslag niet voldeed aan alle eisen. Daarom heeft de ACM TenneT verzocht een aantal wijzigingen door te voeren. Op 11 september 2026 heeft TenneT een gewijzigde versie van het verslag ingediend. In dit verslag zijn de verzochte wijzigingen doorgevoerd. De ACM keurt dit gewijzigde verslag daarom goed.

Met dit eerste FNA hebben systeembeheerders een flinke stap gezet in het inzichtelijk maken van de flexibiliteitsbehoeften. De ACM verwacht dat de systeembeheerders voor het volgende verslag vervolgstappen zetten om het inzicht in flexibiliteitsbehoeften verder te vergroten. De ACM ziet een aantal verbetermogelijkheden die onder andere zien op volledigheid van de flexibiliteitsbehoeften, consistentie en verbetering van de aannames, en explicitering van de onzekerheid van de aannames.

¹ Hierbij is aangenomen dat 5% curtailment wordt geaccepteerd.

2. Inleiding

1. Artikel 19 *sexies* van de Verordening bepaalt dat op nationaal niveau een analyse moet worden gemaakt van de behoeften aan niet-fossiele flexibiliteit in het elektriciteitssysteem. De lidstaat stelt de regulerende instantie of een andere door een lidstaat aangewezen autoriteit aan. Deze onderzoekt de behoeften en stelt om de twee jaar een verslag op van de beoordeling van flexibiliteitsbehoeften (hierna: het verslag). Het verslag moet inzichtelijk maken waar en wanneer additionele flexibiliteit vereist is, ter bevordering van de integratie van hernieuwbare energiebronnen in en het koolstofvrij maken van het elektriciteitssysteem, met een horizon van vijf tot tien jaar. Dit moet bijdragen aan de voorzieningszekerheid en een betrouwbaar en kostenefficiënt systeem.
2. Het eerste lid van artikel 19 *sexies* bevat de globale taakomschrijving en de eventuele aanwijzing van de instantie die het verslag moet opstellen:

'Uiterlijk één jaar na de goedkeuring door het ACER van de methode overeenkomstig lid 6, en vervolgens om de twee jaar, stelt de regulerende instantie of een andere door een lidstaat aangewezen autoriteit of entiteit een verslag op over de geraamde flexibiliteitsbehoeften op nationaal niveau voor een periode van ten minste de volgende vijf tot tien jaar, gezien de noodzaak om de voorzieningszekerheid en -betrouwbaarheid op kosteneffectieve wijze te verwezenlijken en het elektriciteitssysteem koolstofvrij te maken, en rekening houdend met de integratie van variabele hernieuwbare energiebronnen en de verschillende sectoren en het onderling verbonden karakter van de elektriciteitsmarkt, met inbegrip van interconnectiestreefcijfers en de mogelijke beschikbaarheid van grensoverschrijdende flexibiliteit.'

3. Uit dit artikel volgt dat de lidstaat de mogelijkheid heeft om een andere autoriteit of entiteit aan te wijzen als partij die het FNA opstelt. De minister voor Klimaat en Groene Groei (hierna: KGG) heeft TenneT, als transmissiesysteembeheerder, aangewezen om de analyses te maken en het verslag op te stellen.²
4. De laatste zin van het eerste lid bepaalt dat als de lidstaat een transmissiesysteembeheerder heeft aangewezen voor het verslag, de regulerende instantie het verslag goedkeurt of wijzigt. Omdat in Nederland TenneT is aangewezen, heeft de ACM als Nationale Regulerende Instantie (NRI) de taak dit verslag te beoordelen en vervolgens goed te keuren of te wijzigen.
5. Op basis van artikel 19 *sexies* van de Verordening heeft TenneT één jaar om het verslag op te stellen. Conform het derde lid van dit artikel, worden de voor dit verslag benodigde gegevens en analyses verstrekt door de distributiesysteembeheerders en de transmissiesysteembeheerder zelf.
6. De transmissie- en distributiesysteembeheerder verstrekken deze gegevens en analyses volgens een door het Europees netwerk van transmissiesysteembeheerders voor elektriciteit (ENTSB voor elektriciteit) en de Europese entiteit van distributie systeembeheerders (EU DSB-entiteit) ontwikkelde methode voor de analyse van de flexibiliteitsbehoeften (hierna: de FNA methodologie) conform artikel 19 *sexies*, vierde lid, van de Verordening. De FNA methodologie is, conform het zesde lid van dit artikel, door ACER gewijzigd en goedgekeurd.³

Leeswijzer

7. In het volgende hoofdstuk wordt de procedure die voor dit besluit is gevolgd uiteengezet. Hoofdstuk 4 ziet op de beoordeling van het verslag, waarbij ook wordt ingegaan op de inhoud hiervan. In hoofdstuk 5 volgt het besluit. Het besluit bevat bijlagen. Bijlage 1 bevat het wettelijk kader. Bijlage 2 bevat het gewijzigde verslag van 11 september 2026.

² Artikel 3.42 van de Regeling van de Minister van Klimaat en Groene Groei van 9 november 2025, nr. WJZ/102130805, houdende regels ter uitvoering van de Energiewet en het Energiebesluit (Energierегeling).

³ ACER-besluit No 05/2025 van 25 Juli 2025.

3. Procedure

8. Om uitvoering te geven aan artikel 4 van de FNA methodologie van ACER⁴, hebben de betrokken partijen afspraken gemaakt over de eisen aan het FNA.
9. Vervolgens heeft TenneT het verslag opgesteld en verstuurd en de ACM heeft dit op 24 juli 2026 ontvangen.
10. De ACM heeft op 18 augustus 2026 schriftelijke vragen gesteld⁵ aan de systeembeheerders. De ACM heeft op 28 augustus 2026⁶ antwoord ontvangen.
11. Op 3 september 2026 heeft de ACM een schriftelijk verzoek gedaan om een aantal wijzigingen door te voeren in het verslag.⁷ De ACM heeft het gewijzigde verslag ontvangen op 11 september 2026 (bijlage 2).⁸

4. Beoordeling

4.1. Inleiding

12. Het FNA heeft als doel (een deel van) de nationale behoefte aan flexibel vermogen in kaart te brengen. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen systeem- en netwerkbehoefte. Bij systeembehoefte geeft het FNA inzicht in de flexibiliteitsbehoefte die nodig is om hernieuwbare energieopwekking te integreren in het energiesysteem, uurlijkse tekorten en overschotten te overbruggen (*ramping*) en voorspelfouten te absorberen. Bij netwerkbehoefte geeft het FNA inzicht in de flexibiliteitsbehoefte die nodig is om tekorten in transportcapaciteit (netcongestie) te overbruggen en die nodig is om spanningskwaliteit te borgen.
13. Het doel van het FNA is om beleidsmakers en (potentiële) investeerders meer inzicht te geven en het FNA dient door beleidsmakers gebruikt te worden om een (CO2-vrije) nationale flexibiliteitsdoelstelling en ondersteuningsregelingen voor niet-fossiele flexibiliteit vast te stellen.
14. De ACM toetst of het FNA voldoet aan de FNA methodologie zoals op 25 juli 2025 vastgesteld door ACER en artikel 19 sexies van de Verordening. Daarnaast toetst de ACM het FNA op navolgbaarheid en transparantie. Daarbij is het van belang dat systeembeheerders keuzes onderbouwen, en de gebruikte analyses, methodologieën en definities toelichten. Verder dient in het FNA te worden toegelicht hoe de resultaten geïnterpreteerd moeten worden.
15. Uit artikel 19, eerste lid, onder b, van de Verordening volgt dat het verslag gebaseerd moet zijn op gegevens en analyses die TSO's en DSO's, op grond van het derde lid, verstrekken aan de hand van de gemeenschappelijke Europese methodologie. Uit het tweede lid volgt dat het verslag onder meer een beoordeling bevat van de flexibiliteitsbehoeften bij integratie van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen. Daarnaast moet in het verslag rekening worden gehouden met het potentieel van de flexibiliteitsmiddelen, zoals vraagrespons en energieopslag. Ook moet het een beoordeling bevatten van de belemmeringen voor flexibiliteit op de markt en voorstellen bevatten voor mogelijke maatregelen en stimulansen, met inbegrip van het wegnemen van regelgevingsbelemmeringen en mogelijke verbeteringen van de markten en systeembeheersdiensten of -producten. Tevens moet er rekening

⁴ ACER-besluit No 05/2025 van 25 Juli 2025.

⁵ Met kenmerk ACM/UIT/1119834.

⁶ Met kenmerk ACM/IN/1148013.

⁷ Met kenmerk ACM/UIT/1121229.

⁸ Met kenmerk ACM/IN/1152359.

worden gehouden met de flexibiliteitsmiddelen die naar verwachting in andere lidstaten beschikbaar zullen zijn.

4.2. Analyse FNA

Onderscheid tussen systeem- en netwerkbehoeften

16. De ACM concludeert dat het FNA bijna alle aspecten van de systeem- en netwerkbehoeften omvat die gevraagd worden in de FNA methodologie. De ACM heeft er in overleg met de systeembeheerders mee ingestemd om in deze eerste versie van het FNA nog geen analyse uit te voeren naar spanningskwaliteit. Systeembeheerders lossen over- en onderspanning voornamelijk op andere manieren op dan met de inzet van actief vermogen. Dit doen zij bijvoorbeeld door netverschakelingen. Aangezien hier geen behoefte naar flexibiliteit uit volgt zou een analyse hiervan volgens de netbeheerders geen toegevoegde waarde hebben. De ACM is daar bij deze eerste FNA mee akkoord gegaan. Daarnaast heeft TenneT op verzoek van de ACM ook de netwerkbehoefte op TSO-niveau onderzocht. Dit was geen verplichting vanuit de FNA methodologie, maar de ACM achtte dit gelet op de huidige netcongestiesituatie in Nederland wenselijk. Uit het FNA blijkt dat in Nederland de grootste netwerkbehoefte ook juist ligt op TSO niveau.

Fijnmazigheid

17. De FNA methodologie schrijft niet voor hoe gedetailleerd de resultaten van de analyse moeten worden weergegeven in het FNA, maar stelt dat toezichthouder en de systeembeheerders hier afspraken over moeten maken. Het gebruikte detailniveau in het FNA sluit naar het oordeel van ACM voldoende aan bij de knelpunten die worden gebruikt in congestieonderzoeken en in investeringsplannen. De regionale systeembeheerders hebben in deze analyse van de netwerkbehoeften geen analyse uitgevoerd op netvlakken op lagere spanningsniveaus dan 25 kV. De systeembeheerders gaven aan dat zij op de laagste spanningsniveaus niet kunnen meten, omdat de bemetering op lagere netvlakken niet voldoende is uitgerold. De uitrol van bemetering is onderdeel van het verbeterplan dat zij eerder aan de ACM hebben voorgelegd.⁹ Daarnaast hebben systeembeheerders en de ACM afspraken gemaakt over het detailniveau waarop de resultaten worden gepresenteerd. Naar het oordeel van de ACM zijn de resultaten voor deze eerste keer in voldoende mate op het correcte detailniveau weergegeven.

Interactie tussen behoeften

18. Om de interactie tussen de verschillende behoeften te borgen heeft de ACM met de systeembeheerders afgesproken alle behoeften te analyseren op basis van hetzelfde scenario. De ACM constateert dat een belemmerende factor in de interactie is dat verschillende weerjaren zijn gebruikt. De ACM gaat daar nu mee akkoord, omdat het FNA hier voldoende transparant over is,

Modelkeuze en scenariokeuze

19. Het FNA is naar het oordeel van de ACM voldoende transparant in de gemaakte modelkeuzes en gebruikte inputdata. Het FNA biedt daarnaast voldoende duidelijkheid over de samenhang en verschillen met relevante studies, waaronder investeringsplannen¹⁰, de Monitor Voorzieningszekerheid (MVZ) en de European Resource Adequacy Assessment (ERAA).¹¹
20. Qua scenariokeuze sluit het FNA aan bij de ERAA, MVZ en congestieonderzoeken. In de eerste versie van het FNA werden de flexibiliteitsbehoeften die buiten de reikwijdte van het FNA vallen niet toegelicht. De ACM heeft daarop om wijziging van het ingediende verslag gevraagd. In het gewijzigde verslag werd dit naar het oordeel van de ACM voldoende toegelicht.
21. Het is onzeker of de in de scenario's aangenomen groei van flexibiliteit zich daadwerkelijk in die mate in de praktijk zal ontwikkelen. Dit ziet de ACM dan ook als een behoefte waarvoor nieuwe investeringen

⁹ Verbeterplan: [ACM: netbeheerders moeten meer prioriteit geven aan maatregelen die slimmer netgebruik mogelijk maken | ACM](#)

¹⁰ Laatste toetsing van de ACM: [ACM: Investeringsplannen netbeheerders laten verbetering zien, maar verdere aanscherping nodig | ACM](#)

¹¹ Jaarlijkse Europese analyse van voorzieningszekerheid: [ERAA - European Resource Adequacy Assessment](#)

en nieuw beleid nodig zijn, en waarvoor drempels moeten worden weggenomen. Dit kwam onvoldoende duidelijk naar voren in het FNA van juli. De aangenomen groei van flexibiliteit lijkt ingecalculeerd te worden, terwijl deze ontwikkelingen hoogst onzeker zijn. De ACM heeft wijzigingen gevraagd in het FNA om deze boodschap duidelijker naar voren te laten komen en TenneT heeft deze doorgevoerd.

22. De ACM begrijpt de scenariokeuze en vindt dat de taken en verantwoordelijkheden van netbeheerders en de toezichthouder duidelijk zijn beschreven, in lijn met de FNA methodologie. Tenslotte zijn de conclusies duidelijk geformuleerd en in lijn met de uitgevoerde analyse. Het verslag voldoet dus aan de in de FNA methodologie van ACER voorgeschreven eisen aan de scenariokeuze.

4.3. Volgend FNA

23. Met dit eerste FNA hebben systeembeheerders een flinke stap gezet in het inzichtelijk maken van de flexibiliteitsbehoeften. De ACM verwacht dat de systeembeheerders voor het volgende verslag vervolgstappen zetten om het inzicht in flexibiliteitsbehoeften verder te vergroten. De ACM verwacht dat netbeheerders zich inspannen om in ieder geval de volgende verbeteringen door te voeren.
24. Analyses op basis van meerdere scenario's. Gezien de onzekerheden over onder andere snelheid van elektrificering en uitbouw van duurzame opwek, ziet de ACM graag dat meerdere scenario's doorgerekend worden. In deze versie is één enkel scenario gebruikt, waar het klimaatdoel van 2030 niet wordt gehaald en de ontwikkeling op korte termijn aansluit bij de prognose van PBL. Onlangs is het Nationale Programma Energiesysteem geactualiseerd dat ambities bevat voor 2040. Het ACM ziet graag voor het volgende FNA dat meerdere scenario's worden gebruikt, met daarbij minimaal ook een scenario waarin de klimaatdoelen worden behaald.
25. Een realistische prognose van flexibiliteit die wordt verwacht aanwezig te zijn. Nu zijn de analyses in het FNA gedaan op basis van een scenario waarin de toekomstige flexibiliteit op het niveau is vastgesteld dat nodig is om in dat scenario in de behoeften van het systeem te voorzien. Vanuit het perspectief van de FNA is daarmee sprake van een doelredenering. Voor het doel van het FNA is een realistische prognose een betere aanname.
26. In de berekeningen van het volgende FNA ziet de ACM graag dat in het bepalen van de netwerkbehoefte beter rekening wordt gehouden met de invloed van toekomstig gedrag (impliciete flexibiliteit) van aangesloten.
27. In het volgende FNA ziet de ACM graag dat alle systeembeheerders voor berekening van de netwerkbehoefte dezelfde weerscenario's gebruiken.
28. De ACM verwacht dat systeembeheerders onderzoeken of waarborgen van spanningskwaliteit in het volgende FNA kunnen worden meegenomen. Spanningskwaliteit is nu niet onderzocht bij de netwerkbehoefte van het FNA, omdat dit nu voornamelijk wordt opgelost door netverschakelingen. Mogelijk zal flexibel vermogen in de toekomst wel ingezet kunnen worden om de spanningskwaliteit te borgen.
29. De ACM ziet de behoefte aan flexibiliteit op netten lager dan 25 kV (midden- en laagspanningsnetten) ook graag als onderdeel van het FNA. Momenteel is dit geen onderdeel van het FNA, omdat hier onvoldoende gemeten kan worden. Nu netbeheerders in het kader van de verbeterplannen meer gaan meten op midden- en laagspanningsnetten, ligt het voor de hand om deze netten in de toekomst mee te nemen in het FNA. Het is belangrijk, gezien de decentralisatie die plaatsvindt gedurende de energietransitie, om ook voor deze netten inzicht te krijgen in de flexibiliteitsbehoefte.

30. Voor het volgende FNA is een methode nodig om de interactie tussen systeembehoefte en netwerkbehoefte te modelleren, wat in de FNA methodologie “fine-tuning” wordt genoemd.

4.4. Conclusie

31. De ACM constateert dat het verslag een beoordeling bevat van de verschillende soorten flexibiliteitsbehoeften, op seizoens-, dag- en uurbasis. Daarbij zijn aannames gemaakt over de marktprijzen, productie en de vraag naar elektriciteit. Het verslag houdt ook rekening met het potentieel van de niet-fossiele flexibiliteitsmiddelen, zoals vraagrespons en energieopslag, om aan de flexibiliteitsbehoeften te voldoen, op zowel transmissie- als distributieniveau. Het bevat ook een beoordeling van de belemmeringen voor flexibiliteit op de markt en voorstellen voor relevante mitigatiemaatregelen en -stimulansen.
32. Gelet op het voorgaande is het gewijzigde FNA van 11 september 2026 naar het oordeel van de ACM, voor deze versie, in voldoende mate in overeenstemming met de eisen uit de FNA methodologie en artikel 19 sexies, eerste lid, onder b, en artikel 19 sexies, tweede lid, onder a, van de Verordening.
33. Met dit eerste FNA is een flinke stap gezet in het inzichtelijk maken van de flexibiliteitsbehoeften. De ACM verwacht dat de systeembeheerders voor het volgende verslag zich inspannen om in ieder geval de volgende verbeteringen door te voeren:
- Analyses op basis van meerdere scenario's.
 - Een realistische prognose van flexibiliteit die wordt verwacht aanwezig te zijn.
 - In de berekeningen van het volgende FNA ziet de ACM graag dat in het bepalen van de netwerkbehoefte beter rekening wordt gehouden met de invloed van toekomstig gedrag (impliciete flexibiliteit) van aangesloten.
 - In het volgende FNA ziet de ACM graag dat alle systeembeheerders voor berekening van de netwerkbehoefte dezelfde weerscenario's gebruiken.
 - De ACM verwacht dat systeembeheerders onderzoeken of waarborgen van spanningskwaliteit in het volgende FNA kunnen worden meegenomen.
 - De ACM ziet de behoefte aan flexibiliteit op netten lager dan 25 kV (midden- en laagspanningsnetten) ook graag als onderdeel van het FNA.
 - Voor het volgende FNA is een methode nodig om de interactie tussen systeembehoefte en netwerkbehoefte te modelleren, wat in de FNA methodologie “fine-tuning” wordt genoemd.

5. Besluit

34. De ACM keurt het gewijzigde verslag van 11 september 2026 goed.
35. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Ook zal dit besluit worden gepubliceerd op de internetpagina van ACM (www.acm.nl).
36. Dit besluit treedt in werking op de dag na publicatie in de Staatscourant.

Datum: **12 oktober 2026**

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

M. Denkers BA, MSc, MBA
Directeur Directie Toezicht Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH Den Haag of naar acm-post@acm.nl. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 Wettelijk kader

Artikel 19 sexies van de Elektriciteitsverordening luidt:

Beoordeling van flexibiliteitsbehoeften

1.

Uiterlijk één jaar na de goedkeuring door het ACER van de methode overeenkomstig lid 6, en vervolgens om de twee jaar, stelt de regulerende instantie of een andere door een lidstaat aangewezen autoriteit of entiteit een verslag op over de geraamde flexibiliteitsbehoeften op nationaal niveau voor een periode van ten minste de volgende vijf tot tien jaar, gezien de noodzaak om de voorzieningszekerheid en -betrouwbaarheid op kosteneffectieve wijze te verwezenlijken en het elektriciteitssysteem koolstofvrij te maken, en rekening houdend met de integratie van variabele hernieuwbare energiebronnen en de verschillende sectoren en het onderling verbonden karakter van de elektriciteitsmarkt, met inbegrip van interconnectiestreefcijfers en de mogelijke beschikbaarheid van grensoverschrijdende flexibiliteit.

Het in het eerste lid bedoelde verslag:

- a) is consistent met de Europese en de nationale voorzieningszekerheidsbeoordelingen op grond van de artikelen 23 en 24;
- b) is gebaseerd op de gegevens en analyses die de transmissie- en distributiesysteembeheerders van elke lidstaat krachtens lid 4 hebben verstrekt aan de hand van de gemeenschappelijke methode van lid 4 en, indien naar behoren gemotiveerd, op aanvullende gegevens en analyses.

Indien de lidstaat een transmissiesysteembeheerder of andere entiteit heeft aangewezen voor de goedkeuring van het in de eerste alinea bedoelde verslag, keurt de regulerende instantie het verslag goed of wijzigt zij het.

2.

Het in lid 1 bedoelde verslag moet ten minste:

- a) een beoordeling bevatten van de verschillende soorten flexibiliteitsbehoeften, op zijn minst op seizoens-, dag- en uurbasis, bij de integratie van uit hernieuwbare bronnen opgewekte elektriciteit in het elektriciteitssysteem en, onder meer, aannames over de elektriciteitsmarktprijzen voor, de productie van en de vraag naar elektriciteit;
- b) rekening houden met het potentieel van de niet-fossiele flexibiliteitsmiddelen, zoals vraagrespons en energieopslag, waaronder aggregatie en interconnectie, om aan de flexibiliteitsbehoeften te voldoen, op zowel transmissie- als distributieniveau;
- c) een beoordeling bevatten van de belemmeringen voor flexibiliteit op de markt en voorstellen bevatten voor relevante mitigatiemaatregelen en -stimulansen, met inbegrip van het wegnemen van regelgevingsbelemmeringen en mogelijke verbeteringen van de markten en systeembeheersdiensten of -producten;
- d) een beoordeling bevatten van de bijdragen van de digitalisering van elektriciteitstransmissie- en distributiesystemen, en
- e) rekening houden met de flexibiliteitsmiddelen die naar verwachting in andere lidstaten beschikbaar zullen zijn.

3.

De transmissie- en distributiesysteembeheerders van elke lidstaat verstrekken de voor het opstellen van het in lid 1 bedoelde verslag benodigde gegevens en analyses aan de regulerende instantie of aan een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen instantie of entiteit. Indien naar behoren gemotiveerd, kan de regulerende instantie of een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen instantie of entiteit de betrokken transmissie- en distributiesysteembeheerders verzoeken om aanvullende inbreng voor het verslag, naast de in lid 4 bedoelde vereisten. De betrokken elektriciteitstransmissie- of elektriciteitsdistributiesysteembeheerders coördineren samen met aardgas- en waterstofsysteembeheerders het verzamelen van de relevante informatie, indien dat voor de toepassing van dit artikel nodig is.

4.

Het ENTSB voor elektriciteit en de EU DSB-entiteit coördineren de werkzaamheden van de transmissie- en distributiesysteembeheerders met betrekking tot de overeenkomstig lid 3 te verstrekken gegevens en analyses. Meer in het bijzonder:

- a) bepalen zij het soort en het formaat van de gegevens die de transmissie- en distributiesysteembeheerders aan de regulerende instanties of een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen autoriteit of entiteit moeten verstrekken;
- b) ontwikkelen zij een methode voor de analyse van de flexibiliteitsbehoeften door de transmissie- en distributiesysteembeheerders, waarbij in ieder geval rekening wordt gehouden met:
 - i) alle beschikbare flexibiliteitsbronnen, op kostenefficiënte wijze binnen de verschillende termijnen, ook in andere lidstaten;
 - ii) geplande investeringen in interconnectie en flexibiliteit op transmissie- en distributieniveau, en
 - iii) de noodzaak om het elektriciteitssysteem koolstofvrij te maken teneinde de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030, zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 11, van Verordening (EU) 2018/1999, en haar klimaatneutraliteitsdoelstelling voor 2050, neergelegd in artikel 2 van Verordening (EU) 2021/1119, te halen, in overeenstemming de Overeenkomst van Parijs die is aangenomen in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.

De in punt b) van de eerste alinea bedoelde methode omvat leidende criteria voor het beoordelen van het vermogen van de verschillende flexibiliteitsmiddelen om te voldoen aan de flexibiliteitsbehoeften.

5.

Het ENTSB voor elektriciteit en de EU DSB-entiteit werken nauw met elkaar samen bij het coördineren van de transmissie- en distributiesysteembeheerders met betrekking tot het verstrekken van de in lid 4 bedoelde gegevens en analyses.

6.

Uiterlijk 17 april 2025 dienen het ENTSB voor elektriciteit en de EU DSB-entiteit gezamenlijk bij het ACER een voorstel in betreffende het soort en het formaat van de gegevens die bij de regulerende instantie of een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen instantie of entiteit moeten worden ingediend, alsook betreffende de in lid 4 bedoelde methode voor de analyse van de flexibiliteitsbehoeften. Uiterlijk drie maanden na ontvangst van het voorstel wordt het door het ACER goedgekeurd of gewijzigd. In het laatste geval raadpleegt het ACER de Coördinatiegroep Elektriciteit, het ENTSB voor elektriciteit en de EU DSB-entiteit alvorens de wijzigingen aan te nemen. Het aangenomen voorstel wordt op de website van het ACER gepubliceerd.

7.

De regulerende instantie of een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen instantie of entiteit, dient de in lid 1 bedoelde verslagen in bij de Commissie en bij het ACER en publiceert deze. Uiterlijk twaalf maanden na ontvangst van de verslagen brengt het ACER een verslag uit waarin deze verslagen worden geanalyseerd en aanbevelingen worden gedaan over aangelegenheden van grensoverschrijdend belang met betrekking tot de bevindingen van de regulerende instantie of een andere overeenkomstig lid 1 aangewezen instantie of entiteit, met inbegrip van aanbevelingen over het wegnemen van belemmeringen voor de toegang van niet-fossiele flexibiliteitsmiddelen.

Het ACER beoordeelt bij deze aangelegenheden van grensoverschrijdend belang onder meer:

- a) de wijze waarop de in lid 1 van dit artikel bedoelde analyse van de flexibiliteitsbehoeften beter kan worden geïntegreerd met de methode voor de Europese voorzieningszekerheidsbeoordeling overeenkomstig artikel 23 en de methode voor het Uniebrede tienjarenplan voor netontwikkeling, waarbij het de samenhang daartussen waarborgt;
- b) de geschatte flexibiliteitsbehoeften in het elektriciteitssysteem op Unieniveau en het verwachte economisch beschikbare potentieel ervan voor een periode van de volgende vijf tot tien jaar, rekening houdend met de nationale verslagen;
- c) de mogelijke invoering van verdere maatregelen om het flexibiliteitspotentieel op de elektriciteitsmarkten en bij het systeembeheer ten volle te benutten.

Met de resultaten van de in de tweede alinea, punt a), bedoelde analyse kan rekening worden gehouden bij verdere herzieningen van de in dat punt bedoelde methoden overeenkomstig de desbetreffende rechtshandelingen van de Unie.

De Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering kan het ACER op eigen initiatief inbreng geven over de wijze waarop kan worden gewaarborgd dat wordt voldaan aan de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en haar klimaatneutraliteitsdoelstelling voor 2050.

8.

Het ENTSB voor elektriciteit werkt het Uniebrede netontwikkelingsplan bij met de resultaten van de in lid 1 bedoelde nationale verslagen van de flexibiliteitsbehoeften. Die verslagen worden door transmissie- en distributiesysteembeheerders in hun netontwikkelingsplannen meegenomen.

Artikel 19 septies van de Elektriciteitsverordening luidt:

Indicatieve nationale doelstelling voor niet-fossiele flexibiliteit

Uiterlijk zes maanden na de indiening van het in artikel 19 sexies, lid 1, bedoelde verslag bepaalt elke lidstaat op basis van dat verslag een indicatieve nationale doelstelling voor niet-fossiele flexibiliteit, met inbegrip van de respectieve specifieke bijdragen van vraagrespons en energieopslag aan die doelstelling. De lidstaten kunnen die doelstelling bereiken door het vastgestelde potentieel van niet-fossiele flexibiliteit verwezenlijken middels de vastgestelde marktbelemmeringen weg te nemen of de in artikel 19 octies van deze verordening bedoelde steunregelingen voor niet-fossiele flexibiliteit toe te passen. Die indicatieve nationale doelstelling, met inbegrip van de respectieve specifieke bijdragen van vraagrespons en energieopslag aan die doelstelling, en maatregelen om die doelstelling te bereiken komen ook tot uiting in de geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen van de lidstaten met betrekking tot de dimensie "interne energiemarkt" overeenkomstig de artikelen 3, 4 en 7 van Verordening (EU) 2018/1999 en in hun geïntegreerde nationale voortgangsverslagen over energie en klimaat overeenkomstig artikel 17 van die verordening. De lidstaten kunnen voorlopige indicatieve nationale doelstellingen bepalen tot de goedkeuring van het verslag krachtens artikel 19 sexies, lid 1, van deze verordening.

Na de beoordeling overeenkomstig artikel 9 van Verordening (EU) 2018/1999 dient de Commissie, nadat zij de indicatieve nationale doelstellingen heeft ontvangen die de lidstaten overeenkomstig lid 1 van dit artikel hebben bepaald en meegedeeld, bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in met daarin een beoordeling van de nationale verslagen.

Op basis van de conclusies van het verslag met de eerste informatie van de lidstaten kan de Commissie een strategie van de Unie inzake flexibiliteit opstellen met bijzondere aandacht voor vraagrespons en energieopslag om de uitrol ervan te vergemakkelijken, die in overeenstemming is met de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030 en de klimaatneutraliteitsdoelstelling voor 2050. Die strategie van de Unie inzake flexibiliteit kan in voorkomend geval vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel.

Artikel 3.42 van de Regeling van de Minister van Klimaat en Groene Groei van 9 november 2025 bepaalt:

De transmissiesysteembeheerder voor elektriciteit stelt het verslag op over de geraamde flexibiliteitsbehoeften, bedoeld in artikel 19 sexies, eerste lid, van verordening 2019/943 en verzendt dit aan de Autoriteit Consument en Markt.